



SPIS TREŚCI

1979–1989

Grzegorz Polak – „On przyjechał podnieść nas z błota”. 45 lat temu Papież po raz pierwszy odwiedził Ojczyznę 3

Pierwsza pielgrzymka Jana Pawła II do Polski w dniach 2–10 czerwca 1979 r. zapoczątkowała ostatni etap polskiej drogi do wolności, zakończony upadkiem systemu totalitarnego w krajach podległych Związкови Sowieckiemu.

Andrzej Grajewski – Misja Kościoła na Wschodzie. Polityka Jana Pawła II wobec krajów Europy Środkowo-Wschodniej 16

Mirosław Szumiło – Słowacy wobec pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Polski 30

Cecylia Kuta – Okrągły Stół – założenia i skutki 39

Propozycja zorganizowania Okrągłego Stołu oficjalnie sformułowana została w rozmowie gen. Czesława Kiszczaka z Lechem Wałęsą pod koniec sierpnia 1988 r. Znacznie wcześniej jednak przygotowywano grunt do tej idei i konstruowano jej polityczne założenia. Komuniści upatrywali w Okrągłym Stole szansę na utrzymanie władzy. Część strony opozycyjnej wiązała z nim nadzieje na poszerzenie sfery wolności, inni traktowali go jako zdradę ideałów.

Sebastian Pilarski – Między Okrągłym Stołem a jego negacją. Pejzaż podziałów w opozycji 52

Jarosław Szarek – Spory wokół ugody z komunistami 69

Janusz Baster – Krótkie życie ruchu
komitetów obywatelskich 84

Lata 1989–1990 były okresem niezwykłego wzmocnienia aktywności obywatelskiej i patriotycznej Polaków, a zarazem czasem wielkich emocji – nadziei i obaw. Większość ludzi, którzy się wówczas organizowali w ramach kilku tysięcy komitetów obywatelskich, angażowało się także później w działalność publiczną i społeczną – gdy ruch komitetowy już nie istniał.

Grzegorz Wołk – Opozycyjne spojrzenie
na Okrągły Stół 105

OPOWIEDZIANE

„Jeżeli masz jakieś poglądy, to zachowuj się tak, żeby być im wierny”. Romuald Szeremietiew o opozycji niepodległościowej w PRL i o Okrągłym Stołe 114

SZLAKI NADZIEI

Łukasz Chrobak – Książę adiutant
gen. Andersa 132

Ród Lubomirskich zasłużył się wielce w dziejach i kulturze naszego kraju i to na różnych płaszczyznach. W tym roku mija 80. rocznica bitwy pod Monte Cassino, w której brał udział 2 Korpus Polski. W jego szeregach służył również przedstawiciel tej zacnej rodziny.

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ

Badamy najnowszą historię.

Z dr. Sebastianem Pilarskim, dyrektorem
Biura Badań Historycznych IPN,
rozmawia Kinga Hałacińska 140

KSIĄŻKI

Grzegorz Klonowski – Ku Rzeczypospo-
litej Samorządnej (Krzysztof Brzechczyn,
*Umysł solidarnościowy. Geneza i ewolucja
myśli społeczno-politycznej Solidarności
w latach 1980–1989*) 152

Kolegium:

dr hab. Adam Dziuba, dr Wojciech Frazik,
dr Piotr Grzelczak, Adam Hlebowicz,
dr Kazimierz Krajewski,
dr hab. Mariusz Krzysztofiński,
dr Marcin Majewski, dr hab. Filip Musiał,
dr hab. Piotr Niwiński, Jan M. Ruman,
dr hab. Krzysztof Sychowicz

Redaguje zespół:

Wojciech Butkiewicz – sekretarz redakcji
(tel. 22 5818813, wojciech.butkiewicz@ipn.gov.pl),
Jakub Gołębiowski (jakub.golebiowski@ipn.gov.pl),
Kinga Hałacińska (kinga.halacinska@ipn.gov.pl),
Romuald Niedzielko – zastępca redaktora naczelnego
(romuald.niedzielko@ipn.gov.pl),
Jan M. Ruman – redaktor naczelny
(jan.ruman@ipn.gov.pl),
Anna Zechenter (anna.zechenter@ipn.gov.pl),
Piotr Życieński – fotoreporter

Sekretariat:

Maria Wiśniewska (maria.wisniewska@ipn.gov.pl)

Projekt graficzny, projekt okładki i łamanie:

Katarzyna Dziedzic-Boboli

Korekta: Beata Stadryniak-Saracyn

Adres do korespondencji:

ul. Kurtyki 1, 02-676 Warszawa

Druk:

Drukarnia Wydawnicza im. W.L. Anczyca S.A.
ul. Nad Drwiną 10, 30-741 Kraków

Na okładce:

Okrągły stół, przy którym obradowano w 1989 r.;
obecnie w Pałacu Prezydenckim w Warszawie.

Fot. Wikimedia Commons

oraz ZOMO na ul. Rajskiej w Gdańsku podczas
manifestacji zorganizowanej w kwietniu 1988 r.
dla upamiętnienia Zbrodni Katyńskiej.

Fot. Grzegorz Pietrzyk / AIPN